

JAU BAIGIA ATVADUOTI KRYMA

KRISLAI

Pas Kuriuos Daugiau Religijos?
Apie Tą Patį Lemona.
Kodėl Jiems Bus Pilnai Atpilta?
Visi Jie Turėtų Eiti Velnio.
Sukta Logika.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis

Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00

Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 89

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STage 2-3878

Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Balandžio-April 15, 1944

Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI

JAPONAI PRAKIŠ IR INDIJOJE IR BURMOJE

Amerikos Karo Sekretorius Nurodo Nuolatinis Didelis Japonų Nuostolius

Washington. — Per paskutinius tris mėnesius amerikiečiai ir australai tik Naujosios Gvinėjos - New Britain srityje ir Ramiajame Vandenynė (Pacifike) užmušė 26,000 japonų, skaitant vien surastus jų laivus. Bet kur kas daugiau buvo nukauta japonų, ale gyvieji pasiskubino palaidoti juos, slėpdami savo nuostolius. Be to, didelis skaičius japonų žuvo nuo bado ir apkrečiamųjų ligų.

Tatai pranešė Amerikos karo sekretorius Stimsonas, nurodydamas įvairius amerikiečių laimėjimus, kaip kad: atimta iš japonų didžiulė stambios New Britain salos, užkariauta tuzinai salų viduriniame Ramiajame Vandenynė; sunaikinta daugybė Japonijos laivų ir lėktuvų, ir vien Hollandia stovykloje Naujojoje Gvinėjoje dabar urmu supleškinta 288 jų lėktuvai.

Burmos-Indijos Padėtis Nepavojinga Talkininkams Nors japonai perkirto anglų vieškelį tarp Imphal ir Kohimos miestų, rytinėje Indijoje, ir atakuoja angulus ties tais miestais, bet ten japonai veikia daugiausiai prasiverždami iš raistų, ir jie dar nesusidūrė su didžiomis talkininkų jėgomis Indijos lygumose, kur japonai tikrai bus sumušti, sako sekr. Stimsonas.

Tuo tarpu Amerikos lėktuvai ir chinai ir amerikiečiai pėstininkai kerta japonam užnugarę šiaurinėje Burmoje, tolydžio žygiuodami pirmyn ir grumodami tokiem svarbiem japonų centrui, kaip Myitkyina.

Emigracinė Graikijos Valdžia Kalina Savo Kartus ir Graikų Patrijotus

Kairo, Egiptas. — Pagal įsakymus Graikijos emigracinės valdžios su premjeru Tsuderu prysakyje, tūkstantis graikų kareivių Palestinoje ir Tripolyje tapo suvaryti į koncentracijos stovyklas už tai, kad jie kalbėjo, jog po karo turi būti įsteigta demokratinė, Graikijos žmonių, valdžia. Tsuderis vyriausybę areštuoja ir kitus patrijotus, kurie tik pritaria Politiniam Graikų Komitetui Tautai Laisvinti.

Naciam Kryme susisiekti nelieka jau nei vieno geležinkelio.

3,000 Amerikos Lėktuvų Per Dieną Pleškino Vokietiją ir Vengriją

Talkininkų Spaudimas Švedijai ir Turkijai prieš Paramą Hitlerininkams

Anglija ir Amerika pareikalavo, kad Švedija sustabdytų siuntimą naciam reikalingų šruotų (ball bearings) lėktuvams ir automobiliams. Kartu Amerika užprotastavo Turkijai, kad jį nait tebesiūnčia Vokietijai daug chromo, karinio metalo.

20,000 Tonų Bombų Naciam per 6 Dienes

London, bal. 14. — Per šešias paskutines dienas (iki penktadienio), Amerikos ir Anglijos lakūnai padarė 17,000 paskirų žygių prieš vokiečius. Tuo laiku jie numetė bent 20,000 tonų bombų į nacių fabrikus, geležinkelio centrus ir kitus karinius taikinius Vokietijoje, Austrijoje, Vengrijoje, Jugoslavijoje, Francijoje ir kitur.

Per tas šešias dienas buvo nušauta ir pačiose stovyklose sunaikinta bent 555 nacių lėktuvai, tai daugiau negu antra tiek, lyginti su anglų - amerikiečių nuostoliais ore.

Tų šešių dienų ir naktų eigoje, kas valandą, vidutiniai skaičiuojant, 130 anglų - amerikiečių lėktuvų paleido po 150 tonų bombų į opiausius priešui centrus Vokietijoje ir jos užimtuose kraštuose Vakarų Europoje.

LENKAI BAIGĖ SOVIETŲ OFICIERIŲ MOKYKLĄ

Maskva. — Prieš Velykas visa eilė lenkų užbaigė specialie oficerių mokyklą, suorganizuotą Raudonosios Armijos. Tarp lenkų naujų oficerių yra ir Leonas Murasko, kuris kovėsi prieš vokiečius, kuomet pastarieji atakavo Varšavą 1939 m. gruodyje.

Vienas Raudonosios Armijos generolas, dalyvaudamas oficerių diplomų dalinime tiem lenkam, pasakė kalbą, girdamas lenkų karių smarkumą, pasiryžimą ir ištvermę sunkiose aplinkybėse.

Lenkų generolas majoras Poltożyckis, primindamas savo tautiečiams garbę drauge su Raudonąja Armija maršuot prieš vokiečius, pareiškė, jog pirmą kartą vėlykų "mes veikiausiai iškilmingai minėsime Lenkijos atvadavimą nuo vokiečių."

Sovietai artinasi prie Sevastopolio, Kryme.

Amerikiečiai iš Oro Audringai Naikino Nacių Fabrikus

London, bal. 14. — Praei tą naktį lengvieji Anglijos bombanešiai atakavo Berlyną ir visi atgal sugrįžo.

Penktadienio rytą Berlyno radijas pranešė, jog talkininkų lėktuvų būriai vėl skrenda bombarduoti šiaurvakarinę ir šiaurinę Vokietiją. — Tai būtų jau septinta pagrečiui diena-naktis talkininkų didžiųjų oro žygių prieš Vokietiją.

London, bal. 14. — Vakar bent 1,000 didžiųjų Amerikos bombanešių, lydimi poros tūkstančių lėktuvų kovotojų, pleškino karinių fabrikų miestus Švaintfurtą, Augsburgą, Oberpfaffenhau ir Lechfeldo apskritį, šiaurinėje, vakarinėje ir pietinėje Vokietijoje; taip pat naikino nacių lėktuvų dirbyklas ir kitus pramonės centrus Gyor, Tokol ir Vescas, Vengrijoje. O dalis amerikinių bombanešių vėl sprogdino geležinkelio stotis ir kitus karinius taikinius Budapeste, Vengrijos sostinėje. Dar kiti Amerikos lakūnai smogė vokiečiams Jugoslavijoje ir šiaurinėje Italijoje.

Tuose žygiuose amerikiečiai sunaikino iki 161-no nacių lėktuvo, o savo nustojo 58-nių bombanešių ir lengvųjų lėktuvų.

SKANDINA BĖGANČIUS IŠ KRYMO HITLERININKUS

London, bal. 14. — Sovietų bombanešiai ir kariniai laivai Juodojoje Jūroje kietai blokaduoja vokiečius ir rumunus, kad visai užkirstų jiems kelią vandeniu ištrūkti iš Krymo pussalio į Rumuniją. Sovietiniai karo laivai ir lėktuvai nuskandino dar kelias dideles motorines vokiečių valtis, paruoštas plukdyti hitlerininkų iš Krymo. Tokion valtin sutelpa 200 iki 300 vyrų.

Kartotiniai Bombarduoja Japonijos Kurilus

Perlų Uostas. — Jungtinių Valstijų bombanešiai jau trečią dieną paeiliui bombardavo Paramuširų, Simušio, Matsuwa ir Šasikotang, japonų salas-tviturmas Kurilų salyne, 1,000 mylių ar kiek daugiau nuo Japonijos sostinės Tokio. Visi Amerikos lėktuvai sugrįžo be jokių nuostolių.

AMERIKOS LAKŪNŲ TŪZAI, BONG IR NOBILE

Australija. — Fronte prieš japonus, amerikietis oro kapitonas Richard I. Bong nušovė jau 27 priešų lėktuvus. Taigi jau viršijo praeito karo amerikietį lakūną tūzą Ed. Rickenbackerį, kuris tada nukirto 26 vokiečių lėktuvus. Dabartinis oro tūzas Bong yra 23 metų amžiaus, fermerių sūnus iš Wisconsin valstijos.

Europos fronte šiame kare geriausiai iki šiol pasižymėjo kap. Don S. Gentile, nušaudamas 23 hitlerininkų lėktuvus ir sunaikindamas

Japonai Atakuoja Imphalą, Indijoje

New Delhi, Indija, bal. 14. — Japonų kariuomenė iš raistų jau visomis pusėmis puolanti anglų Imphal miestą, rytinėje Indijoje, kaip praneša United Press. Japonai perkirto plentą tarp Imphalo ir karinės anglų bazės Kohimos. Jie veržiasi linkui Assam-Bengal geležinkelio.

Bet anglai smarkiai atmušė japonus prie Tamu-Palei vieškelio linkui Imphalo, padarydami priešam žiaurių nuostolių.

Amerikiečiai ir chinai tebežygiuoja pirmyn prieš japonus Mogaung klonyje, šiauriniai - vidurinėje Burmoje.

JUGOS. PARTIZANAI ATGRIEBĖ MIESTĄ

London. — Jugoslavų partizanai atkariavo nuo vokiečių Kazin miestą, vieškelį mazgą tarp Zagrebo ir Sibeniko.

ant žemės septynis. Bet tūzo titului skaitoma tik tai o re sunaikinti priešų lėktuvai.

Hitlerio Policija Šaudo Bėgančius Nacius, Bet Negali Jų Sulaikyti

London, bal. 14. — Bėtriuškinant Raudonajai Armijai hitlerininkus Simferopolyje, jie persigandę metėsi galvatrūkčiais bėgti. Tuomet karinė Hitlerio policija ėmė urmu šaudyti bėgančius, bet vis tiek nesulaikė pamišusio jų bėgimo.

Didžiuliai Fašistai Nuostoliai Kryme

London, bal. 14. — Šturmą užimdami Simferopolį, Krymo sostinę, raudonarmiečiai pagrobė didelius daugius karo reikmenų, o tarp jų ir 10 traukinių, kurie buvo pilni prikrauti ginklų, amunicijos ir kitų įrengimų. Vien mūšyje dėl Jevpatorijos uosto liko nukauta apie 2,000 hitlerininkų ir pagrobta 70 jų kanuolių, 69 minosvaidžiai, 200 kulkosvaidžių, virš 400 trokų ir automobilių ir keli visokių karinių reikmenų sandėliai.

Kautynėse Feodosijos srityje sovietiniai kariai pagrobė 20 nacių tankų, 220 kanuolių ir minosvaidžių, 370 kulkosvaidžių, 3,000 arklų ir didelius sandėlius ginklų, amunicijos ir maisto.

Cia, kaip ir Jevpatorijos apylinkėje, daugelis vokiečių ir rumunų sudėjo ginklus ir pasidavė nelaisvėn.

ŠVEICARAI NUŠOVĖ AMERIKOS BOMBANEŠI

Berne, Šveic. — Bebombarduojant Amerikos lakūnams karinius taikinius pietinėje Vokietijoje, 13 jų bombanešių per klaidą ėmė skraidyti virš Šveicarijos. Pakilę šveicarų lėktuvai įsakė jiems nusileisti žemyn ir nurodė aikštes Šveicarijoje. Nes kariaujančio krašto lėktuvams nevalia skraidyti virš nepusisėkos šalies, Šveicarijos.

12 Amerikos lėktuvų tad ir nusileido Šveicarijoje, bet vienas neklusė įsakymo; todėl šveicarų lėktuvus nušovė jį žemyn. Menama, kad bent dalis jo lakūnų išliko gyvi.

GEN. MACARTHUR SUTINKA SU ROOSEVELTO KRITIKAIS

Washington. — Gen. MacArthur sutinka su prezidento Rooseveltto valdžios kritikais, kaip rodo jo laiškas republikonams, norintiems pastatyt MacArthurą kandidatui į prezidentus.

SOVIETAI ATĖMĖ TRIS SVARBIUS KRYMO MIESTUS

Raud. Armija Suėmė Virš 20,000 Nacių Kryme; Atvadavo 3 Ketvirtis Jo

London, bal. 14. — Sovietų kovūnai ketvirtadienį atvadavo nuo nacių ir rumunų Simferopolį, Krymo pussalio sostinę; Feodosiją, uostamiestį pietiniai rytiniame Krymo šone, ir Jevpatoriją, uosto miestą pietiniai vakariniame Krymo pussalio pajūryje. Be to, raudonarmiečiai per dieną atėmė ten iš hitlerininkų šešis miestus su geležinkelio stotimis, tris apskričių miestus ir 600 kaimų ir miestelių.

Simferopolis, pagal naujesnius skaitmenis, turėjo 140,000 gyventojų pirm karo. Jis, Feodosija ir Jevpatorija buvo paversti drūtomis nacių tvirtovėmis. Hitlerininkų komanda buvo įsakius ypač Simferopolį žūt-būt atlaikyti. Bet generolo Tolbuchino komanduojamai raudonarmiečiai, per dieną atžygiavę 32 mylias, taip galingai smogė vokiečiams Simferopolyje, kad jis tuojaus tapo šturmą užimtas.

Sovietai greičiau kaip per savaitę atvadavo tris ketvirtadalius Krymo pussalio, turinčio 10,000 ketvirtainių mylių plotą; ir tik iki praeito trečiadienio paėmė nelaisvėn 20,000 vokiečių ir rumunų kareivių ir oficerių.

Po Simferopolio atvadavimo, raudonarmiečiai per kelias valandas nuvijio bėgančius sumišime priešus dar 10 mylių atgal ir užėmė punktus už 25 mylių nuo Sevastopolio, Krymo didmiesčio ir puikiojo karinio uosto.

Atimdami Jevpatoriją, Sovietų kariai atkirto hitlerininkus dideliame vakariniame Krymo kampe. Generolo Jeremenko armijai iš rytinės Krymo dalies telieka tik tai 13 mylių susisiekti su Tolbuchino armija ir taip atkirsti nacius ir rumunus kitame kampe, ties pietiniai vakariniu Azovo Jūros krantu.

ATĖMĖ IŠ NACIŲ OVIDIOPOLĮ

Raudonoji Armija atėmė iš nacių Ovidiopolį, Juodosios Jūros šakos uostą, ir taip žymia dalim perkirto vokiečiam ištrūkimą laivais per tą vandenį, į pietų vakarus nuo Odessos.

Sovietai bal. 12 d. sudaužė 35 vokiečių tankus ir nušovė 38 jų lėktuvus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President Jos. Welas
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.Komunistų Partijos Vadas Krito
Mūšij.

Daily Worker paskelbė, kad karys Henry G. Forbes, š. m. vasario 16 d. krites mūšij Anzio fronte (Italijoje), yra buvęs ne tik Komunistų Partijos narys, bet vienas josios vadų, josios veikėjų.

Henry G. Forbes yra buvęs Komunistų Partijos distrikto organizatoriumi vakarinėje Pensylvanijos valstijos dalyj, taipgi vėliau vienu New Yorko valstijos komunistų vadų. Jis paliko žmoną, Mae, kuri eina pareigas švietimo direktoriaus rytinėje Pensylvanijos valstijos dalyj. taipgi sūnelį (kurio žuvusysis nematė), gimusį tuojau po to, kai karys Forbes buvo išgabentas į užsienį.

Nedidelė Amerikos Komunistų Partija, taigi, neteko žymaus žmogaus, veikėjo, daug žadėjusio. Simtai šitos Partijos narių yra kritę Ispanijos plentuose, bekovodami lojalistų pusėje prieš fašistus. Tūkstančiai šitos partijos narių šiuo tarpu yra Jungtinių Valstijų kariuomenėje, išsklaidyti po platųjį pasaulį. Kai kurie komunistai (pav. seržantas Thompson) jau yra užsistarnavę garbės ženklus už drąsius ir sumanius žygius mūšiuose.

Tačiau iš užmuštųjų mūšiuose Henry G. Forbes yra pirmutinis žymus komunistų veikėjas.

New Yorko Komunistų Partijos vadovybė (valstijinis komitetas) išleido pareiškimą dėl Forbes'o mirties, ragindamas visus narius daugiau darbuotis partijos stiprinimui, uoliau remti karines krašto pastangas ir daugiau kovoti prieš fašizmą, nes tik tokiais žygiais žuvusis kovotojas dėl laisvės bus tinkamai pagerbtas.

Neatsargios Žinios iš Londono

Mūsų skaitytojai daug kartų buvo perspėti, kad Londono "žinios" dažnai neatitinka tiesai. Kada Hitlerio armijos veržėsi pirmyn Sovietų Sąjungoj, tai tūli korespondentai tik skelbė paniką, skaitydami valandas, kada Hitleris užims Maskvą.

Kada Raudonoji Armija muša priešą ir eina pirmyn, tai Londone dažnai miestus daug greičiau "ima", negu juos pasiekia Raudonoji Armija. Taip buvo "paimta" Vitebskas ir Raudonoji Armija "įsiveržė į Vengriją."

Neveltui Jungt. Valstijų sekretorius Mr. Hull, kaip rašė iš Washingtono Mr. B. D. Hulen, kovo 28 dieną, spaudos konferencijoje pareiškė, kad iš "Londono per daug varva žinios", ir, tarpe kitko jis suminėjo faktus:

(1) Spalių mėnesį, 1943 metais, iš Londono pergretai pasauliui buvo paskelbta apie Mr. Hull atskridimą į Londoną jo kelionėje į Maskvą.

(2) Spalių mėn., 1943 metais, Londonas pergretai atidengė pasauliui apie Italijos paskelbimą karo Vokietijai, kas pakenkė pačiam dalykui.

(3) Taip pat spalio mėnesį Londonas paskelbė apie Sovietų Sąjungos ir Jungt. Valstijų pasirašymą Lend-Lease protokolo, pirm negu jis buvo pasirašytas.

(4) Lapkričio mėn., 1943 m., anglių žinių agentūra Reuters, iš Lisabono, pregretai paskelbė apie Kairo konferenciją.

Buvo ir kitų panašių atsitikimų. Prisibijoma, kad einant prie antro fronto atidarymo, gali vėl per daug "varvėti" žinios iš Londono, ypatingai, kad korespondentai dažnai ten, pasiklausę nacių provokacinių radijo pranešimų, daro skelbimus.

Gal bus ne pro šalį priminti, kad kovo 28 d., United Press žinia iš Londono skambėjo: "Jau tik penkios minutes nuo zero" ir toliau įrodinėjo, kad tik penkios minutes prieš dvyliką valandą, kurioje bus atidarytas antras frontas.

Raudonosios Armijos Smiglys

Pažvelgus į žemėlapi, kuris rodo, kaip Raudonoji Armija apvalo Sovietų Sąjungos žemę nuo įsiveržėlių, matysime, kad tam tikra dalis fronto yra priešakyj kitų fronto punktų. Dabar tas įsidavimas — smiglys yra atsirėmęs į Čechoslovakijos respubliką Karpatų kalnuose.

Tas Raudonosios Armijos smiglys, kaip laivo nosis, jau veik metai laiko skelia Hitlerio frontą, o paskui eina ir kitos armijos.

1943 metais, pavasarį frontas apsisito Charkovo, Belgorodo, Kursko ir Oriolo srityj. Raudonosios Armijos smiglys buvo Kurskas. Prieš tą įsidavimą, liepos 5 d., 1943 metais, Hitleris ir išvystė generalį ofensyvą, kuris baigėsi jam katastrofa.

Po to, kai į septynias dienas Raudonoji Armija sutriuškino priešo ofensyvą, tai ji pati perėjo į užpuolimą ir tas smiglys skėlė ir skėlė Hitlerio frontą pusiau. Per kelis mėnesius smiglyj, priešakyje maršavo Raudonoji Armija vadovystėje generolo K. Rokossovskio, iš dešinės ir kairės žygiavo kitos armijos kiek iš pasiklaus, apsaugodamos Rokossovskio armiją iš abiejų pusių.

Kada Raudonosios Armijos ašmenys (smiglys) pasiekė Kijevą, tai Rokossovskio jėgos pasisuko į šiaurę, o priešakyn atsistovė Pirmas Ukrainos Frontas, vadovystėj generolo Vatutino. Ir dabar to fronto armijos, kaip kokis kaltas, skelia hitlerininkų frontą, tik komandieriaus vietą užėmė maršalas Gregoryj Žukov, nes gen. Vatutinas susirgo.

Todėl ir nėra nuostabu, jeigu kai kada to fronto Raudonosios Armijos turi vesti ir apsigynimo mūšius, nes vokiečiai sukaupia jėgas ir meta jas prieš tas ašmenis, kad užplakus ir atbukinus. Taip buvo prie Poltavos, Žitomiro ir dabar yra Lvovo kryptij.

Bet niekur hitlerininkams nepavyko jų kontr-atakos, jie tik netekdavo daugiau jėgų, tuo pačiu kartu pasivarydavo iš abiejų pusių kiti Raudonosios Armijos frontai ir smiglys vėl smigdavo giliau į nacių liniją.

Tūli numato, kad tokioj formoj Raudonoji Armija žygiuos net iki Berlyno. Pulk. Kurnakovas mano, kad maršalo Žukovo armijos, vietoj žygiuoti priešakyj, tai pasilikis laiptu iš šono, apsaugos maršalo Konevo jėgas, kurios pavirs į fronto ašmenis, pervers Karpatų kalnus, įsiverš į Vengriją ir pasieks maršalo Tito armiją Jugoslavijoje. Šioj kryptij, tuo maršalo Konevo jėgų iki maršalo Tito jėgų yra 300 amerikoniškų mylių tarpas.

Atrodo, yra ir kita kryptis; atrodo, kad maršalo Žukovo jėgos apsaugos naujas jėgas, kurios žygiuos ant Brest-Litovsko, Belostoko ir linkui Karaliaučiaus, kad apsupti visas Hitlerio jėgas Lietuvoj, Latvijoje, Estijoje. Užtenka šioj kryptij Raudonajai Armijai pasivaryti 100 mylių pirmyn, užimti Belostoko miestą, kad nuplauti tris, pačias svarbiausias gelžkelių linijas, kurios aprūpina Hitlerio Pabaltijoj frontą.

Zinoma, Raudonoji Armija kirs priešui smūgi ten, kur yra reikalingiausia, kur bus sukauptos ne vien karinės jėgos, bet kur reikalaus ir politiniai išrokavimai. Vieną mes žinome, kad ji padarė ką galėjo geriausio Jungtinių Tautų pergalei ir padarys ateityj.

Kongresmanas Jesse Wolcott (R. Mich.), žymus respublikonas, kongresinio bankų ir pinigų komiteto narys, yra pasirašęs duoti visokių pasiūlymų padarymui bejėgiu kairių kontrolės akto. (Federated Pictures).

Kuomi Pagrįsta Jungtinių Valstijų
Užsienio Politika?

Balandžio 9 dieną Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Cordell Hull pasakė prkalbą temoje "Amerikos Jungtinių Valstijų Užsienio Politika." Ši jo prkalba yra skaitoma labai didelės svarbos. Gal pirmu sykiu šis senas ir įgudęs Amerikos diplomatas taip atvirai ir plačiai nušvietė tos politikos svarbiausius dėsnius. Su šios prkalbos turiniu pravartu susipažinti kiekvienam lietuviui. Todėl čionai tą turinį ir paduodame.

TRYŠ DIDŽIOSIOS ŠIO
KARO PAMOKOS

Pirmiausia, kas svarbu, sako Hull, kad nuo pradžios karo Europoje mes, tai yra, Jungtinės Valstijos ir kitos tautos, kurios eina išvien su mumis, labai žymiai sustiprėjome. Antra, kad "mes šioje šalyje per šį laikotarpį perėjome nuo giliai įsišaknėjusios tendencijos linkui veikimo atskirai, pavieniai, ir tą supratimą ir įsitikinimą, kad tik tai pagelba apvienytos veiklos gali būti šiame pasaulyje pasiekta tų rezultatų, kurie reikalingi laisvų žmonių gyvenimui.

"Trečia, mes perėjome nuo nepaisančio toleravimo piktybų įstaigų prie įsitikinimo, kad laisvos valdžios negali sutilpti šiame pasaulyje su naciškomis ir fašistinėmis valdžiomis..." Todėl, aišku, tos naciškos ir fašistinės valdžios turi būti nušluotos nuo žemės paviršiaus.

Sekretorius Hull priminė, kad dar prieš 1940 metus mūsų šalis pradėjo ruoštis apsigynimui, tai yra, pradėjo ginkluotis. Mūsų tikslas buvo ne tik patiems apsiginti, bet padėti tiems, kurie kovoja prieš agresorius. Tai buvo didžiulės svarbos žygis mūsų užsienio politikoje. "Nuo to laiko mes ir mūsų talkininkai", sako Hull, "pasiekėme tokios jėgos, jog jokios abejonės nebelineka dėl šio konflikto rezultatų. Tačiau tie rezultatai dar toli gražu nepasiekti. Prieš mus tebestovi daug desperatiškų laikotarpių, bet mes išvystėme tokią pajėgą, kokios mes siekėme ir dabar mes tikrai turime turėti valios ją pavartoti."

MŪSŲ TIKSLAS —
PILNA PERGALĖ

"Amerikos žmonės yra pasiryžę kartu su mūsų talkininkais eiti pirmyn prie nugalėjimo mūsų priešų ir sunaikinimo naciškų ir fašistinių sistemų, kurios subloškė mus į šį karą," pareiškė Hull.

"Jie, Amerikos žmonės, taipgi yra pasiryžę, po pergalės, kartu su mūsų talkininkais ir visomis kitomis tautomis, kurios trokšta taikos ir laisvės, įsteigti ir palaikyti pilnoje stiprybėje tas įstaigas, be kurių taika ir laisvė negali išsilaikyti."

Hull nurodė, kad ir po karo turėsime pastoviai kooperuoti su kitomis tautomis palaikyme taikos ir apgynime žmonių laisvės. Mūsų stiprybė uždeda ant mūsų svarbias pareigas. Nuo jų mes nebegalime pabėgti.

MŪSŲ SANTYKIAI SU
NEUTRALISKOMIS
ŠALIMIS

Mūsų valstybės sekretorius rimtai prisiminė apie

mūsų santykius su taip vadinamomis neutrališkoms šalimis. Mūsų vyriausybės šalis nuolat primindavo, kad jų likimas yra surištas su Jungtinių Tautų laimėjimui. Bet kadangi mes nebuvo pakankamai tvirti, tai reikėjo daryti nusileidimų. Mes dėjome pastangas kiek galima sumažinti tų kraštų pagalbą formoje komercijos fašistinei Ašiai. "Tas laikotarpis" sako Hull, "baigiasi. Aišku, kad mūsų ir mūsų talkininkų galybė veda mus prie laimėjimo." Tą dabar turi suprasti kiekviena neutrališka šalis. Mes tų kraštų dabar griežtai reikalaujame, "kad jie liautųsi teikę pagalbą mūsų priešui."

KO MES SIEKIAME
EUROPOJE?

Naciai bus sumušti. Jie tai žino. Todėl jie stengiasi Europą sugriauti ir pasėti chaosą. Mūsų pareiga, sako Hull, įvesti ir palaikyti tvarką. Mes turime stengtis neleisti chaosui plėtotis po nacių okupuotus kraštus, kai tie kraštai bus išlaisvinti.

"Jeigu suirutė prasiplystų po visą Europą", sako Hull, "tai sunku ir beperdėti rimtumą katastrofos, kokios sektų. Tuo būdu mums, visam pasauliui ir toms šalims, kurios yra karo paliesios, Jungtinių Tautų politikos greitis tikslas turi būti pastovi Europa."

"Bet pastovumas ir tvarka nereiškia ir negali reikšti reakciją. Tvarka turi būti tam, kad išvengus chaoso. Bet tvarka turi būti pasiekta tuo keliu, kad davus pilną progą pasireikšti tiems vyrams ir moterims, kurie tiki į pirmynžangą, vyrams ir moterims, kurie padarys galą fašizmui ir visiems jojo darbams, ir sukurs laisvo ir demokratinio gyvenimo įstaigas."

Čionai ponas Hull storai pabrėžė, kad Europos žmonės turi būti po karo duota pasireikšti, kad jie galėtų įsteigti laisvas, demokratines valdžias.

MŪSŲ ATSINĖSIMAS
LINKUI FRANCŪZIJOS

Mūsų pirmas reikalas yra nugalėti ir išgrūsti priešą iš Francūzijos, ją išlaisvinti iš nacių vergijos. Tam reikalingas vyriausios karo komandos autoritetas.

"Bet", pareiškė Hull, "mes neturime nei tikslo, nei noro Francūziją valdyti

arba vesti jos bet kokius reikalus, apart tų, kurie reikalingi militarinėms operacijoms prieš priešą." Jis sako, civilinė Francūzijos valdžia turi būti pačių francūzų. Pastovios valdžios įsteigimas turi būti palikta patiems francūzams.

"Mes sutinkame leisti Francūzijos Tautinio Išsivysimo Komitetui vadovauti įsteigimui tiesotumo ir tvarkos po priežiūra talkininkų vyriausio komandieriaus. Komitetas yra davęs viešą užtikrinimą, kad jis nežada amžinai būti galioje. Priešingai, jis yra da-

vęs užtikrinimą, kad galimai arčiausiu laiku bus leista Francūzijos žmonėms naudotis sovereignine valia pagal Francūzijos konstitucinius procesus. Šis komitetas, žinoma, nėra Francūzijos valdžia ir todėl mes negalime jo pripažinti už valdžią."

"Mūsų centralinis ir vyriausias tikslas yra", sako jis, "padėti Francūzijos žmonėms, mūsų seniausiam draugam, įsteigti demokratine, kompetentišką ir francūzišką administraciją išlaisvintoj francūzų teritorijoje."

(Daugiau bus)

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUČIUS

AVITAMINOZAS A

Avitaminozas A (vitamin A deficiency), išsivysto dėl stokos riebaluose tirpstanto vitamino A. To vitamino daugiausia turi žuvies kepenų aliejai, bet kokios kepenys (jarnos), inkstai, sviestas, sūris, jūros žuvis, kiautvarlės, kiaušinio tryniai, geltonosios šaknys ir vaisiai — po truputį ir žaliuos daržovės: geltonosios saldžiosios bulvės, javiniai grūdai, morkvos, griesčiai, apelsinai, špinatas, štreliai (šparagai) kudra (endive, escarole, chicory greens), kopūstai, begalviai kopūstai (kale), badramos (artiškai), žyduoliai kopūstai — kalifiorai...

To vitamino A stoka pradeda apsirėikšti daugiausia dengiamuose audiniuose (epithelia), kaip kad oda, glitinės plėvės, akių plėvės, vidurių ir lyties organų pamušalai.

Jeigu to vitamino A gauti visiškai mažai, per ilgą laiką, tai pradeda gesti ir visai genda akys. Akių plėvės iš pradžių lyg būtų persausos. Paskiau jos krosniškai parausta, patinsta, pažiūra (xerophthalmia). Ašarinės liaukos susitraukia ir ašarų menkai tegamina. Obuolinės ir vokinės akių plėvės pasidaro sugrumbę (hyperkeratosis) ir pradeda užimti net ir ragėną (corneal softening, keratomalacia). Regėjimas eina menkyn ir visai akys pasidaro žabalos. Da pirmo to pasireiškia vištalakis (night blindness, nyctalopia): paminės akių plėvės (retina, tinklelis) nepajėgia gauti matomojo purpurinio

pigmento, ir todėl žmogus nieko nemato patamsy.

Oda atrodo pasiursi, šiurkšti ir sausa, kaip šikšna, nuberta sausais pučkiais, apie plaukų ir gyva-plaukių šaknes, apie riebalinių liaukų latakėlius. Tokios odos pašiurimas dažniau esti jaunam, 16-30 metų amžiaus; rečiau vaikui arba kūdikiui. Kurių oda esti pasiursi, tai dažniausia esti pažiūrę ir akys.

Jeigu vitamino A gauni mažokai, tai požymiai tokio avitaminozo neestis tokie žymūs ir ryškūs. Akys jaučiasi lyg sausokos ir sunkiau pradeda darytis žiūrėti ką patamsiuky. Istyrus akis su fotometru, galima nustatyti vitamino A trūkumo laipsnis. Oda irgi esti dengiamuose audiniuose (epithelia), kaip kad oda, glitinės plėvės, akių plėvės, vidurių ir lyties organų pamušalai.

Avitaminozai A, be to, pasižymi dargi dengiamųjų plėvių trūkumais ir kitur. Kvėpavimo takai sunkiau atsilaiko prieš visokias slogas, katarus, slunktus, nes plėvelės pasidaro plonučiuotės, kaip popirosinis popierius, ir per jas lengviau pereina bakterijos.

Dengiamosios plėvelės vidaus organuose, skilvy, žarnose, taipgi šlapimo ir lyties organuose taip pat pasidaro plonesnės ir opesnės. Centrinė nervų sistemoj, liaukose ir organuose irgi esti pakitimų.

Ir visi šitokie avitaminozo A požymiai laipsniškai eina geryn ir nyksta, bevarojant gerą, pilną dietą, su visų vitaminų gausa—ir, dačėkui, imant didelėmis dozomis žuvies taukus ir vitamino A kapsules.

Pirmasis atvežtas į Jungtines Valstijas paveikslas iš amerikiečių atakų ant Berlyno parodo naikinančias pasekmes, dėl kurių, sakoma, net nacių valdžia persikėlė į Breslau. (Federated Pictures radiophoto iš Stockholm).

LITUENIAN MEN

Literatūriniai Krislai

*Sekspyras Sovietų Sąjungoje.
Karas Nenustatė Literatūrinio Darbo.
Sekspyras Mažesniųjų Tautų Kalbose.
Siūlo Anglams Perdirbtą Abėcėlę.
G. B. Shaw Kritikuoja Angl. Rašybą.
Policijos Cenzūra Knygoms.
Saugoja Bontoničių Moralybę.*

Rašo J. BARKUS.

Štai dar vienas parodymas, kaip uoliai Sovietų Sąjungoje skleidžiama pažintis su vertingais pasaulinės literatūros kūriniiais.

Nors didžiausios visos šalies jėgos dabar dedamos išmesti iš savo žemės baidūnus įsiveržėlius, tačiau Sekspyro (Shakespeare) kūrybos studijavimas ir jo veikalų vertimas Sovietų Sąjungoje laikoma, taip sakant, karinės pirmenybės ("priority") darbu.

Dar antraisiais karo metais padaryta nauji vertimai "Hamletas" ir "Romeo ir Julijetės," o pereitais metais žymusis poetas Boris Pasternakas labai puikiai išvertė "Antonijų ir Kleopatrą." Kitas poetas, Samuel Maršakas, labai tobulai rusų kalbon išvertė karališkojo juokdario dainas iš tragedijos "Karalius Lyras."

Tuo pačiu karo laiku daug Sekspyro kūrinių Sovietų Sąjungoje tapo išversta į daugelio kitų ten gyvenančių tautų kalbas. Taip va, išlaisvintajame Ukrainos didmiestyje Kijeve, Franko Teatre, šiais metais vaidins Sekspyro "Dvyliktoji Naktį," kurią ukrainų kalbon ką tik išvertė poetas Stešenko.

Tadžių tautos poetas Lachuti verčia tadžių kalbon "Romeo ir Julijetę." Čuvašų kalbon irgi jau karo laiku tapo išverstas "Otello," o "Dvyliktoji Naktis" išversta kirgizų kalbon. Totorių Akademikškas Teatras ruošiasi vaidinti "Karalių Lyras."

Sovietiniai Sekspyro kūrybos studijuotojai domingai seka britiškųjų ir amerikoniškųjų sekpyrinių specialistų darbus. Visasovietinėje Teatro Draugijoje esančioji Sekspyrinė Sekcija jau daug kartų svarstė anglų ir amerikiečių didžiojo poeto studijuotojų darbus.

Pereitą rudenį Nottinghamo Universiteto profesorius de Salo Pinto Karališkajai Literatūros draugijai (Anglijoje) skaitė įdomų raštą apie Sekspyro vertę kovoje prieš fašizmą. Sovietiniai Sekspyro studijuotojai kaip bematant tuo raštu susidomėjo ir jis buvo plačiai diskusuojamas. (Šiuos davinčius užėjau Sov. Sąjungos Ambasados leidžiamame Informacijų Biuletene.)

George Bernard Shaw, žymusis Anglijos rašytojas-dramaturgas, neseniai parašė Londono Times'ui atvirą laišką, pagirdamas vadinamąją pamatinę anglų kalbos sistemą (Basic English) ir kritikuodamas dabar vartojamąją anglišką abėcėlę. Jisai pasisakė esąs pasiryžęs visą savo turtą palikti (jeigu valdžios mokesnius apmokėjus jo dar kiek nors liktų) įsteigimui naujos angliškos abėcėlės, kuri keturiasdešimt

dviem raidėmis atžymėtų visus anglų kalboje naudojamuosius garsus.

G. B. Shaw pasisakė jau seniai rašęs savo išdirbtą abėcėlę, idant taupyt rašymui reikalingą laiką. Jisai sakosi, mieliai sutiktų tą savo išradimą padovanoti visuotinam naudojimui, "jei tik būtų valdžia būtų tiek protinga, kiek aš," anot jo žodžių.

Tame laiške Shaw, tarp kitko, rašo: "Angliškos abėcėlės mes neturime. Anglišką kalbą turi keturias dešimtis du garsus, kurie turi būti susiejuojami, idant galima būtų toje kalboje rašyti bei suprantamai skaityti. Turint gi tik 26 raides, mums tenka griebtis įvairiausių kombinacijų ir mainikavimų."

Jisai pastebi, jog slebizavimas (spėlinimas) kiekvieno žodžio reikalauja nuo dalies iki kelių sekundų laiko, o kiek tai laiko, girdi, susiseikvoja per visą Britaniją ir Jungtines Valstijas.

"Tas faktas, kad Rusija, su savo trisdešimt penkių raidžių abėcėle, gali mano vardą parašyti dviem raidėmis, vietoj keturių, gali net padaryti mums negalimų daiktų lenktyniuot su Rusija ekonominiškai," ironiškai gnybteris didysis satyrikas. "Aš jau bent keletą metų sutaučiau, rašydamas savo sumanytą abėcėlę, tačiau taip parašytieji mano raštai reikalauja išvertimo," perrašymo, surinkimo ir atspausdinimo finikiųjų (dabartinė gremėzdika - angliška) kalba, taigi nei keno kito laikas nesusitaupo, tik mano."

Bostone veikia policinė knygoms cenzūra. Pastaruoju laiku ten uždraustos parduoti jau dvi knygos, kurios kitur laisvai parduavinėjamos. Pirm keleto mėnesių Bostono policijos komisijonierius T. F. Sullivan "daves suprast," jog jis "neužgriauš" novelės "Strange Fruit," kurios autorium yra Lillian Smith. — New Yorke ir kitur ta novelė buvo viena labiausiai perkamų knygų. — Kaip tik policijos viršininko nuomonė apie tą knygą pasiekė Bostono Knygininkų Sąjungos pirmininką R. Fullerį, šis tuoj kreipėsi į visus parduotuvėtojus, patardamas "išimti tą knygą iš apyvartos..."

Dabar paaiškėjo, jog ten ir kita knyga be aiškos priežasties "išimta iš apyvartos." Šiuo kartu tai žinomo autoriaus Elliot Paul'o kūrinys, "The Last Time I Saw Paris." Šią knygą iš parduotuvėto atėmė vadinamoji Boston Watch and Ward Societ, seniai ten gyvuojanti, pusiau slapta, niekieno neigiamoji miesto gyventojų moralybės dabotoja. Ši savališkųjų cenzorių šaika net ir priežasties nepaskele, kodėl ta knyga esanti netinkama Bostono žmonėms skaityti.

Bostonas jau nuo seniai žinomas reikalingumu literatūros platinimo srityje... Ir tikrai liūdna darsi, kai pamastai, kiek tai žemame laipsnyje, matyt, randasi Bostono gyventojų kultūringumas, jei dar ir dabar policijos valdininkai bei kokios fanatikų-ragangaudžių organizacijos gali komanduoti, ką žmonėms skaityti ir ko neskaityti.

Vertimai --- Tarybinės Literatūros Jungtis

Tarybų Sąjungos tautų draugystę ryškiai atspindi tarybinėje literatūroje. Tarybinė literatūra—tai 40-ties Tarybų Sąjungoje gyvenančių tautų literatūra. Kiekvienos i Tarybų Sąjungą įeinančios tautos geriausieji rašytojai tuo pačiu yra geriausieji tarybinės literatūros kūrėjai. Kiekviena iš 40 tautų daugiau ar mažiau domisi likusiujių 39 tautų literatūra, seka jos žymiuosius laimėjimus. Tiltas, kurio vienos kurios Tarybų Sąjungos tautos literatūra pasidaro prieinama kitų tautų skaitytojams, dažniausiai būna vertimas į rusų kalbą. Kūrinys, išverstas, sakysim, iš gruzinų, kazachų, ukrainiečių, latvių, lietuvių ar kurios kitos kalbos į rusų kalbą, paprastai, tampa žinomas ir prieinamas ir bje-lorusui, ir armėnui, ir estui, ir azerbaidžaniečiui ir bet kurios kitos tautybės tarybiniam skaitytojui. Štai kodėl vertimų klausimas Tarybų Sąjungoje yra toks svarbus. Tai vienas iš tarybinių tautų draugystės ir kultūrinio bendradarbiavimo veiksmų.

Tam svarbiam vertimų klausimui ir buvo paskirta tarybinių rašytojų konferencija (pasitarimas), kuri įvyko 1943 m. liepos 15-17 d. Maskvoje. Pasitarimui pirmininkavo žymus ukrainiečių poetas akademikas Maksimas Rylskij, o jame dalyvavo daugelis žymių tarybinių vertėjų, rašytojų ir kritikų.

Per 25 metus vertimų srityje Tarybų Sąjungoje pasiekta milžiniškų rezultatų. Į rusų kalbą pirmą kartą buvo išversti didžiuliai liaudies epai, kaip "Džangar," "Manas," įjymiausiai tarybinių tautų klasikų veikalai. Tie vertimai neretai visam kultūriniam pasauliui pirmą kartą atskleidė ligi tol nežinomas menines vertybes, ilgų amžių dulkėmis pridengtus grožio šedevrus. Atlikti geriausiųjų tarybinių poetų ir vertėjų, tie vertimai nepaprastai sutvirtino Tarybų Sąjungos tautų kultūrinę draugystę.

Dabartinis karas, dar labiau sujungęs didvyriškų kovų ryšiais tarybines tautas, išskėlė visą eilę naujų problemų ir uždavinių vertimų srityje. Tiems uždaviniams bei problemoms apsvaistyti ir buvo skirtas tris dienas trukęs tarybinių rašytojų pasitarimas Maskvoje. Iš tikrųjų gi tas pasitarimas buvo tarybinių tautų literatūrų augimo ir plėtojimosi dabartinio karo metu apžvalga, vaizdžiai parodysi, kokių didelių laimėjimų yra pasiekta šioje srityje. Tarybinė literatūra dabartiniame kare yra virtusi galingu kovos ginklu, visų Tarybų Sąjungos tautų poetų ir rašytojų balsas garsiai skamba fronto ugnyje, padėdamas triuš-kinti žvėriškąjį hitlerizmą.

Pasitarime buvo padaryti specialūs pranešimai apie Kaukazo tautas, apie ukrainiečių, bje-lorusų, kazachų ir kitų Tarybų Sąjungos tautų literatūrų plėtojimąsi dabartinio karo metu ir apie vertimus iš tų literatūrų į rusų kalbą. Kritiškai buvo įvertinta visa eilė išėjusių verstinių knygų ir poezijos rinkinių, nurodyti originalų ir vertimų trūkumai, pabrėžti pasiektieji laimėjimai.

Pasitarime nemažas dėmesys buvo atkreiptas ir į Pabaltijo tautų rašytojų kūrinų vertimą į rusų kalbą. Apie jau išėjusias verstines Pabaltijo tautų rašytojų knygas specialų pranešimą padarė žinomas vertėjas Zenkevičius. Apie problemas, susijusias su vertimais iš Pabaltijo tautų kalbų į rusų kalbą, pasitarime dar kalbėjo latvių rašytojas Janis Niedrė ir mūsų rašytojas Kostas Korsakas. Jie abu nurodė, kad Pabaltijo tautų rašytojams dabar yra atsiskleidusios nepaprastos perspektyvos — jų kūriniai neretai dar iš rankraščių jau verčiami į rusų kalbą ir spausdinami didžiuliais tiražais. Pabaltijo tautų rašytojų knygų vertimai leidžiami dešimtimis tūkstančių egzempliorių. Pabaltijo tautų poetų eilėraščius verčia geriausieji vertėjai. Kadangi Pabaltijo tautos dar neseniai

LMS Laiškas į Organizaciją ir Draugus

Pakalbėkime ir Susidomėkime Mūsų Meno-Kultūros Reikalais.

Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komitetas nutarė pasitarti su broliškų organizacijų veikėjais, kuopomis mūsų judėjimo meno-kultūros reikalais. Todėl mes, LMS, siuntinėjame laiškus į kuopas, klubus ir į kai kuriuos pavienius asmenis. Šis LMS laiškas yra mūsų meno, dailės reikalas.

Mes žinome, kad mūsų visų, kaippo asmenų ir organizacijų, didžiausios pastangos yra sukaupotos karo laimėjimui. Žinome, kad mūsų pastangos taip pat prisideda prie artėjančios tragiškos fašizmui pabaigos. Pasaulinio karo drama prieš nacizmą, pagaliaus, baigsis. Grįš mūsų kariai — jie vėl stos prie dainos, vaidybos ir kultūrinio darbo. Mūsų meno judėjimas padidės, pagyvės. Taikos laikui reikia ruošti jau dabar. Reikės daugiau tinkamų dainų, operėčių, komedijų, dramų ir organizacinio darbo.

Bet meno, kultūros darbas eina ir turi eiti, kad ir karo laiku. Pereitais metais (1943) LMS išleido arti dešėto įvairių veikalų, daugiau kaip tiek dainų, kurios plačiai dainuojamos mūsų chorų. Vienos tokių veikalų, kurį mums paruošė Dr. J. Kaškaitis ("Javai Žydi"), tinka dabar, tiks ir po karui, jau atiduotas spaudai. Reikės ir daugiau tokių ir kitokių veikalų, ką mes aukščiau jau minėjome. Tai toki mūsų meno, dailės reikalai.

Lietuvių Meno Sąjunga rūpinasi tais mūsų meno reikalais, paruošimu tos medžiagos, be kurios meno judėjimas negali apsieiti. Šiuo reikalu ir siuntinėjame laiškus. Laiškai patys pasako, ko mūsų meno judėjimui reikia.

Mes norime praplėsti ir sustiprinti LMS organizacinius. Antra, norime pagerinti LMS medžiaginius, kad ji galėtų daugiau duoti mūsų menui, kultūrai—daugiau ir gerų meno leidinių išleisti.

Kaip pavieniai asmenys, kuopos ir organizacijos gali šiuo atveju padėti? Kiekvienas asmuo, norintis parenti LMS organizaciniams ir materialiai, gali įstoti pavieniu nariu i Lietuvių Meno Sąjungą, užsimokėdamas \$1.00 arba daugiau i metus. Kuopos, moterų klubai ir kitos organizacijos taip pat gali tapti LMS nariais. Kuopoms, klubams, moterų organizacijoms metinės duoklės, kuriuos nori gauti po kopiją LMS visų leidinių, yra \$5.00 i metus. Įstojimo nėra.

Dar vienas būdas paramai mūsų meno-kultūros darbo, tai aukos. Kaip žinoma, Lietuvių Meno Sąjunga negali verstis iš biznio. Išleisti scenos veikalai, dainos, operetės niekuomet neatneša jų išleidimo lėšas. O veikalų ir dainų išleisti reikia. Pažangus lietuvių judėjimas yra ir turi būt kultūriškas — ateityje jis bus dar kultūriškesnis. Sovietų Sąjunga nebūtų taip galinga militariai, ji taip nestebintų pasaulį, jei ji nebūtų kultūriška, meniška. Mūsų šalyje, Amerikoje, taip pat meno kūryba nesustojo. Tad ir mes, pažangūs lietuviai, kultūriškesni lietuviai, kuomet veikiame karo laimėjimui, negalime pamiršti mūsų lietuviško meno. Mūsų veikėjai ir veikėjos turi šiuo reikalu susidomėti. Reikia apie jį pakalbėti, padiskusuoti organizacijų susirinkimuose.

Ypatingai, kuomet Dr. J. Kaškaičio, paruoštas veikalas, "Javai Žydi," jau atiduotas spaudai, yra gera proga kiekvienam pavieniui LMS nariui šį veikalą gauti veltui. Kaip LMS vienietams, taip ir pavieniems nariams veikalas "Javai Žydi" bus išsiuntinėtas, kaip tik išeis iš spaudos.

LMS Centro Komitetas,
V. Bovinas, Sekret.

tejsijungė i Tarybų Sąjungą ir iš jų literatūrų palyginti spėta dar nedaug kas išversti, pasitarime buvo nutarta ateityje ypač kreipti dėmesį i vertimus Pabaltijo tautų literatūrų.

Detroit, Mich.

Didelis Bendras Parengimas

Šio mėnesio, tai yra, balandžio, 23 diena, Lietuvių Svetainėje, įvyks didelis bendras parengimas mūsų trijų svarbiųjų organizacijų, būtent: LLD 52 kp., Aido Choro ir LDS 21 kuopos. Komisija šio gražaus parengimo deda daug pastangų, kad šitas paskutinis žiemos sezono vakaras būtų įdomus, linksmas, pasekmingas ir atneštų, kaip organizacijoms, taip ir gerbiamai publikai pasitenkinimo bei naudos.

Programa žada būti įvairi, gera. Bus suvaidinta juokinga komedija "Salaputris" ir dalis muzikalės programos. Na, o magaryčioms bus jaunų žvaigždžių grupė, po vadybe sugabios mokytojos Birutės Zigmantaitės. Ši grupė pateiks visą eilę įdomių klasiškų šokių.

Taigi, visi įsitėmykite, kad 23 d. balandžio bus linksmybių vakaras! Beje, po įdomios programos, kaip ir visuomet, eis abiejose salėse margi šokiai, vaišės ir šiaip jau pavarario linksmučiai pasikalbėjimai.

J. J. Butkus,
LDS 21 Kp. Koresp.

Visuose Sovietų frontuose bal. 11 d. buvo sunaikinta bei sužalota 132 vokiečių tankai ir nušauta 47 jų lėktuvai.

Sovietų kariuomenė yra prasiveržus kai kur jau iki 65 mylių Rumunijos žemėn.

Dr. John Repshis

(REPAVS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

278 Harvard Street

kampus Iman St., arti Central Skv.

CAMBRIDGE, MASS.

Tel. TRObridge 6330

OFISO VALANDOS:

10-12 ryte, 2-4 ir 6-8 vakare

Nedėliomis ir šventadieniais

DANTŲ GYDYTOJAS

DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

Penktadieniais uždaryta.

VALANDOS:

9-12 ryte

1-8 vakare

Penktadieniais uždaryta.

CHARLES

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas

Prieinamos Kainos

306 Union Avenue

Tarp Ten Eyck ir Mauer Sts.

BROOKLYN, N. Y.

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LIETUVISKAS

TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINĖ)

Didelis pasirinkimas visokų

Vynų ir Degtinės

Kasdien Turime

KARSTŲ UŽKANDŲ

Juozas Zeidas

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

Mitchell bomberis praskrenda pro šturmuojantį ugniakalnį Vezuvijų išsprogdinti nacių iš Cassino. Koncentruotas bombardavimas senoji Italijos miesto pagelbėjo talikinų armijoms jį įeiti, bet iš ten galutinai išsluoti nacių kol kas dar nepavyko. (U.S. Signal Corps radiophoto per Federated Pictures).

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Ramoškos Laidotuvis Šeštadienį

Balandžio 15-tos popietį, apie 2 val., Frank Ramoška bus išlydėtas iš graboriaus Bielausko šermeninės, 660 Grand St., Brooklyne, į gražias Alyvų kalnelio kapines, Maspeth, kur išsiųs prieš ketvirtą metų (birželio mėnesį) mirusį jo žmoną Anna.

R. Mizara, dienraščio Laisvės redaktorius, pasakys atsisveikinimo kalbą prie velionio kapo.

Frank Ramoška paėjo iš Tauragės. Amerikon atvažiuo 1913 metais ir visą laiką gyveno Brooklyne.

Gyveno gražių šeimyniškų ir organizuotų, pažangaus, visuomeniškai naudingo darbo žmogaus gyvenimu. Priklausė savo amato darbininkų, Amalgamitų Siuvėjų Unijai, rėmė jos pažangius darbus ir kovą prieš reakciją unijai ir išlaukyje. Buvo ilgametis Laisvės skaitytojas ir rėmėjas, dalyvis svarbiausių susirinkimų ir pramogų, taipgi tūlą laiką priklausė ir politinėje darbo žmonių partijoje. Mylėjo demokratiją, neapkenčė fašizmo. Išsilgusiai laukė pergalės ant fašizmo ir laimingai sugrįžtant iš karo pergalinį vaikų.

Deja, nusilpusi jo sveikata, ankštoka mirtis neleidžia laukti to džiaugsmo. Jo jaunutis sūnus Antanas jau nuo pereinio rugpjūčio tarnauja laivynė ir šiuo tarpu randasi kuro priėmimo New Hebrides. Žentas, leitenantas Ernest Duben, randasi kuro nora Anglijoje.

Velionis dėl nesveikatos nusiskundavo jau per porą ar daugiau pastarųjų metų, o paskutiniuosius kelias mėnesius buvo visiškai ligoniu. Dviem ar daugiau atvejų po trumpą laiką buvo ligoninėje, bet didžiulė iš atšūnuo išsio sūrio mėsos išstovėjo namie. Iš pradžių dar turėjo vilties pasveikti, bet vėliau išsio sūrio mėsos išstovėjo namie, tad nors ir stipriai sirgdamas norėjo pabūti namie, kur jam buvo smagiau, negu ligoninėje. Namie jis jo pagedavimą pildė ir tik pereinio pirmadienį, be medikališkos nuolatinės pagalbos nebegalint apsieiti, vėl nuvežė į Kings County ligoninę.

ERROL FLYNN * PAULLUKAS naujam, labai įdomiam judy, prasikaltimas, nebuvęs prasikaltimu "Uncertain Glory" IR DAR ARMENISKAI, TED LEWIS, Jo Orkestras ir Dailus Žvaigždinis Vaidinimas
STRAND Broadway & 47th

THE THEATRE GUILD perstato (bendrą su Jack H. Skirball) **JACOBOWSKI and the COLONEL** FRANZ WERFEL—S. N. BEHRMAN Paruošė ELIA KAZAN LOUIS CALHERN * ANNABELLA * KARLWEIS J. EDWARD FROMBERG **MARTIN BECK** Theatre—45th St. West of 8th Ave. Vkr. \$3.30 iki \$1.10. POPIET RTVR. IR SEST. \$2.75 iki \$1.10.

TREČIA DIDŽIOJI SAVAITĖ!
Amerikinė Premjera Siandien!—Artkino Perstato Po "MOSCOW STRIKES BACK" ir "HEROIC STALIN-GRAD" Rusija patiekia jums naują oficialų dokumentą

"Ukraine in Flames"

Didžiojo Ofensyvo istorija.
Pagaminta Sov. Sąjungoje. — Diriguojama A. Dovjhenko.

MATYK: Įrodymą neapsakomų Vokietijos piktadarysčių Ukrainoje.
MATYK: Greitą ir baisų Raudonosios Armijos kerštą.
Nuolat nuo 9 A. M. — Vidurnaktį rodoma kas Šeštadienį.

STANLEY THEATRE 7th AVENUE, tarp 41 ir 42 Sts. WI-7-9686

KVIEČIAME JUS

Brooklyno LDS jaunos moterys ir merginos (Sorority) kviečia visus ir visas į jų rengiamą pramogėlę šį vakarą, šeštadienį, balandžio 15-tą, Laisvės svetainėje.

Šis vakaras yra rengiamas sukelimui finansų pirkimui ir nusiuntimui dovanų mūsų LDS jaunuoliams, tarnaujantiems Dėdei Samui.

Cia bus tokių gardžių valgių, kad neatsivalgysite, —

namie gospadinę kepti kėkšai ir kitoki gardumynai. Mes norime jums parodyti, kad galima sudaryti užkandžių gardžiai ir pigiai. Muzikos bus visokios, valsy, foxtroty ir ty mylimų polkų. Galėsite prisistiekti iki valios.

Įžanga tik 35c. Pradžią 7 valandą vakare. Iki linksmo pasimatymo, Iki linksmo pasimatymo, KOMISIJA.

Apie Lietuvius Kariškius

Dorothy Lapikaitė, leitenantė, dienraščio Laisvės skaitytojų ir šerinkų Margaretos ir Kazio Lapikaitių dukte, paskiausių laikų buvo sunkiai susirgusi. Dabar gydytojai tėvams praneša, kad jų dukros gyvybei pavojus praėjęs, sveiksta. Lapikaitė gyvena 157 McKinley St., Brooklyne. Lt. Lapikaitė tarnauja mūsų kariškoms jėgoms jau apie du metai ir tuo laiku yra daug kartų skraidžius į užjūrius ir atgal su mūsų kariškais ligoninių lėktuvais, gelbėjime sužeistų karių.

Linkime patrijotingai jaunulei greit pasveikti ir toliau laimingai tęsti garbingą ir svarbų mūsų kraštui darbą už pergale.

Albertas Židanavičius, tarnaujas Pacifiko srityje, nesenai tapo pakeltas į kapitono laipsnį.

Laimingas Numeris

Prietaringumo dėlei, daugelyje New Yorko bilingų jūs nerasite 13-to numerio. Tačiau bent vienas brooklyniečių nuomėnė 13 buvo tikrai laimingas. Vincenzo Spera, savininkas saldainės, 6201 Fort Hamilton Parkway, buvo nuteistas už laikymą lioterijų mašinos, bet pasisakius turint 13 vaikų, jį paleido tik su vieno dolerio bausme.

Mrs. C. Lisitza, 54 m., užsimušė nukritus ar nušokus nuo 6 aukšto namo stogo 845 Walton Ave., Bronx.

Vaikai, kurie surinko 50 svarų popieros, įleidžiami nemokamai į 22 judžių teatrų.

VISKAS KOVONAMS... VISAS MUKALIS SPINDEJIMAS, KOKIO TIK NORĖTUMĖTE!
"Four Jills in a Jeep" Vaidina "THE FOUR JILLS" KAY FRANCIS, CAROLE LANDIS, MARTHA RAYE, MITZI MAYFAIR su JIMMY DORSEY ir Jo Orkestru, PHIL SILVERS ir perstato DICK HAYMES ir Žvaigždėdina. Social ALICE FAYE, BETTY GRABLE, GEORGE JESSEL ir CARMEN MIRANDA.
* Ir dar šauniasias mieste vaidinimas scenoje su Harry Richman, The De Marcos, Dave Apollon
ROXY Seventh Ave., ir 50th St., N. Y.

PASKUTINIS RODYMAS 12 NAKTĮ **HUMPHREY BOGART** Warner Bros. perstatyme **PASSAGE TO MARSAILLE** 44c iki 12 Dient **HOLLYWOOD** Broadway ir 51 St. Aldara 10 val. ryte—Nuolatiniai

Broliai Stanley ir Edwardas Gaučai, sūnūs brooklyniečių Stanley ir Agnes Gaučių, gyvenančių Hendrix St., po ilgo nesimatymo, buvo susitikę Naujojo Kaledonijoje. Jaunesniajam Edwardui ten atplaukiant laivą, pirmiau ten pribuvusiam Stasiui buvo leista nueiti brolių susitikti ant laivo. Jiedu linksmai pasimatė ir tėvams atsiuntė bendrą pasveikinimą, iš ko tėvai turėjo didelio džiaugsmo taipgi.

Stasys tarnauja kariuomenėje ir šiuo tarpu randasi Naujojoje Zelandijoje, o Edwardas, tarnaujas laivyne liuosnorių jau keli metai, vyriausis petty officer, plaukioja kur nors jūromis.

MIRĖ

Vitold Sokolousky, 68 m. amž., 428 S. 4th St., Brooklyne, mirė balandžio 12 d. Laidotuvis įvyks balandžio 17 d. Kalvarijos kapinėse. Kūnas pašarvotas graboriaus J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., kuris ir rūpinasi laidotuvių pareigomis.

Velionis paliko nuliūdime dukterį Katriną.

THE THEATRE GUILD perstato **PAUL ROBESON** Margaret Webster Veikale **OTHELLO** JOSE FERRER UTA HAGEN MARGARET WEBSTER JAMES MONKS SHUBERT THEATRE, W. 44th St., Cl. 6-5999 Vkr. 8:30, Popiet Trečiadienį, ir Šešt. 2:30

MATYK NAUJAUSIUS SENSACINGUS ŽINIŲ JUDŽIUS, MATYK J. V. LAIVYNĄ PLESKANT JAPONŲ LAIVUS RA-BAULE, NAUJ. GUINEJOJ. MATYK ANGLIJĄ PAGERBIANT JANKIUS DIDŽIAME LONDONO PARADE, MATYK BOMBARDUOJAMUS VOKIČIUS CASSINO.

EXTRA: SPECIALIS JUDIS **Memphis Belle** DOKUMENTALĖ ISTORIJA ŠIOS GARSIOS LEKIANCIOS TVIRTUMOS VIRŠ PRIEŠU ŽEMĖS — ISTORIJA DRASOS, DIDVYRYBĖS IR NAROS. Taip pat 43 žinių judžiai iš viso pasaulio—puiklaus judžiai mieste.

EMBASSY NEWSREEL THEATRE BROADWAY ir 46th St., N. Y.

Šis judamasis paveikslas toks iškilmingas... toks didingas... taip žavintis, kad jis pasilieka atmintyje, tol, kol tik žmogaus širdis gali jausti... mylėti... kentėti... ir triumfuoti! Sujaudins ir galingsas judis—peramas Londono Steibikių **FRANZO WERFELIO** **"The Song of Bernadette"** Su Jennifer Jones * William Bythe * Charles Bickford * Vincent Price * Lee J. Cobb * Gladys Cooper * Ilgai Atsiminsite šį judį! **RIVOLI Theatre** BROADWAY prie 49 ST., N. Y.

Jūs dar niekada nematėte tokio galingai-grožio, tokia stebėtinai patrauklaus judžio, kaip šis sujaudinantis slaptųjų moterių meiliu istorija... didingos scenos, skaidrios spalvos... maloni muzika... net jums žinūs užimti! **GINGER ROGERS** kaip spindinti, meili... **LADY in the DARK** RAY MILLAN * WARNER BAXTER * JON HALL * MISCHA AUER IR DAR ASMENIS KAI * XAVIER CUGAT ir Jo Orkestras, su LINA ROMAY, DEL CAMPO, DON RODNEY, CUGAT CHORU, WALTER "DARE" WAHL ir DEAN MURPHY, satirika. **PARAMOUNT** Broadway & 43rd St., N. Y.

Paskutinė Diena Valstijos Taksams

Balandžio 15-ta yra paskutinė diena užsimokėjimui New Yorko valstijos taksų. Moka tie, kurie 1943 metais uždirbo virš tūkstančio dolerių pavieniui ir virš \$2,500 porai. Moka nuo tos sumos, kuri uždirbta virš \$1,000.

Filmos-Teatrai

"Othello" Sekmingai Gyvoja Shubert Theatre

Shubert Theatre, W. 44th St., New Yorke, jau kelintas mėnuo be pertraukos vaidinamas veikalas "Othello." Tikrai didinga "Othello" atvaizduoja didis aktorius-artistas Paul Robeson, kurio gimtadienio suakčiai paminėti rengiamai pramogai (šio sekmadienio vakarą) paimta 7 tūkstančius publikos talpinanti 17-to pulko Armorė, prie Park Ave. ir 34th St.

"Lady in the Dark" Apsiprato Paramount Theatre

Filma "Lady in the Dark" pereitą trečiadienį pradėjo 8-tą savaitę Paramount Theatre, prie Times Square. Ši yra atvira to teatro gyvavimo istorijoje filma, išlaikiusi 8 savaites. Pirmesnė to teatro reordinė filma buvo "Star Spangled Rhythm." Ginger Rogers vaidina rolių karjeristės moters, kuri po dienos rūpesčių užsiėmimo, sulaukus vakaro nori ne mažiau pirmenybės ir turi ne mažiau pasisekimo linksmautojų rate liuose — ne mažiau už vien tik linksmaimui gyvenančius.

PIRMUTINIS ir GERIAUSIAS BROOKLYNE LIETUVISKAS KABARETAS
STANLEY MISIUNAS SAVININKAS
GERIAUSI GERIMAI IR NAMIE GAMINTI UŽKANDŽIAI DAUG STALŲ KOMPANJONŲ Iš kitur atvykusius svečius visuomet širdingai pavaišiname.
Plačiai žinomas bartenderys Vincentas Žvirblys ekstra gerai patarnauja. Todėl prašom visus dažnai ateiti į mūsų

PARAMOUNT CABARET

473 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Prie R.K.O. Republic Teatro Tel. EVergreen 4-6864

Lady Crosby DIAMOND ENSEMBLE
FIRST IN HER HEART — FIRST IN QUALITY

NO. 070 Both for Lady Crosby Matched 14K gold rings, intricately fashioned in romantic designs. Lovely. Weekly Terms \$65.00

DIAMOND ENLARGED TO SHOW DETAIL

Aplankykite Mūsų Religinį Dailių Departmentą. Mes Turime Pilnai Visokių ROZANCIŲ, KRYŽIŲ, MEDALIŲ, STOVY, LUKIŲ ir MALDAKNYŲ. Mažai rankpildytų palaikys jums bi dailtą.

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173 ATDARA VAKARAIS.

Stanley Theatre Dar Vis Rodo "Ukraine in Flames"

Stanley Theatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke, dabar rodomoj Sovietų dokumentalėje filmoje, kurioje kai kurios scenos yra paimtos ir iš pačių nacių nufilmuotų blogdarybių, parodoma, kaip naciai sudegina belaisvėn paimtų raudonarmiečių ligonbutį su 400 jame buvusių ligonių.

Minėtoji, tai tik viena iš daugybės nacių papildytų kriminalybių prieš beginklius belaisvius ir civilius, neužmirštinai parodomų filmoje "Ukraine in Flames."

Tveria Naują Liaudies Chora

Karl Adler, tarptautiniai žinomas chorų vadas, pirm Hitlerio laikų buvęs Stuttgart'o Muzikos Konservatorijos direktorium, čionai Amerikoje pirmasis pradėjęs kurti liaudies chorus ir susiediję muzikos centrus, organizuoja Naują Liaudies Chora.

Pirmas naujo choro mitingas įvyks New York College of Music, 114 E. 85th St., New Yorke, balandžio 17-tos vakaro 8:30. Norintieji dainuoti kviečiami atsilankyti, o negalintieji ateiti tą vakarą prašomi pranešti atvirute savo pagedavimą įstoti choran ir pažymėti, kuri patogiausia diena praktikuoms.

Karo Lėktuvų Veiksmai Embassy Teatruose

Embassy Newsreel Teatruose, New Yorke, šią savaitę, prasidėjusią 13-tą, rodomi filmoje tikrieji veiksmai paskilbusio lėktuvo "Memphis Belle." B-17 Lekiančiosios Tvirtumos ir jos didvyriškos įgulos, vadovybėje vado Robert K. Morgan, atlikusios 25 misijas ant priešų teritorijos. Ši yra oficialė Karo Departmento fotografų niumta filma. Rodoma ir kitos karo ir namų fronto žinios, taipgi trumpos priedinės filmos.

Marital Encore

Tikrosios vestuvės filmų žvaigždės Carole Landis su lakūnu kapitonu Tom Wallace įvyko pernai, Anglijoje, po trumpo ten susipažinimo ir susidraugavimo, kada įinai su trim kitomis merginomis, Kay Francis, Mitzi Mayfair ir Martha Raye, buvo nuvažiavusios pildyti programas karių kempėse. Remiantis ta jų kelione ir prietikiams dabar pagaminta nauja filma "Four Jills in a Jeep," tik čia vietoje tikrojo jos jauniojo yra aktorius John Harvey. Filma dabar rodoma Roxy Theatre, 7th Ave. ir 50th St., New Yorke.

Miestavas Centras Statys Daugiau Operų

Regina Resnik, vienatinė moteris šiemet laimėjus Metropolitan Auditions of the Air, dainavus pereitą vasarį New Yorko Miesto Centro statomose operose, vėl dainuos Miesto Centre bėgiu jo pavasario operos sezono.

Miesto Centro operos sezonas tęsis per dvi savaites pradedant pirmadienio vakarą, gegužės 1-ma.

Talentinga jauna dainininkė dainuos keturiuose perstatymuose — Santuzzos rolė operoj "Cavalleria Rusticana" ir Frascuitos rolė operoj "Carmen."

BROOKLYN LABOR LYCEUM DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALES dėl Bilių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALĖJOS
Kainos Prienamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. Stagg 2-3842

J. GARŠVA Graborius-Undertaker Laidotuvių Direktorius Išbalsmuoja ir laidoja ant visokių kapinių. **VELTUI SERMENINE (KOPLYCIA)** Parsamdo automobilis ir karius veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

MEDUS

Pasilaikykite geroje sveikatoje, būkite našūs darbe karo laimėjimui

VALGYKITE MEDŲ Medaus galite gauti Laisvės įstaigoje

3 svarai už \$1.20 5 svarai už \$2.00

Bitininko Končias Medus \$1.00 už Kvortą

Nelaukite, kol gausite slogas valgyti medų, įsigykite dabar ir valgykite, kad nereiktų sirgti slogom.

Le VANDA FUNERAL PARLORS Incorporated **J. LEVANDAUSKAS** Graborius-Undertaker
★ ★ ★
337 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0788 NIGHT — HAVemeyer 8-1158.

CHRONISKOS LIGOS
ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėšlažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nu-garos skausmai, Skilvio ir Zarnų nesveikimai, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelsas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujovinėmis būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių, kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONISKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS.
— Vidutinis Atlyginimas —
— MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.

DR. ZINS (Istis. 28 m.)
110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square
Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Stanley Rutkūnas SAVININKAS 282 Union Ave. BROOKLYN

Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse žventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612